

MINISTÈRE DE L'INTÉRIEUR

[C - 99/00545]

8 JUIN 1999. — Circulaire OOP 27^{quater} modifiant la circulaire OOP 27 du 30 juillet 1998 relative au maintien de l'ordre public lors des matches de football.

1. Contenu des conventions conclues en application de l'article 5 de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football

2. Mesures d'exclusion

A l'attention de Mesdames et Messieurs les Gouverneurs de province,

Pour information à Messieurs les Commissaires d'arrondissement et Mesdames et Messieurs les Bourgmestres

Madame, Monsieur le Gouverneur,

1. Introduction

Les organisateurs d'un match national de football et d'un match international de football ont l'obligation de conclure, dans le courant du mois de juin, une convention relative à leurs obligations, et ce afin de se conformer à l'article 5 de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football.

Nous demandons aux organisateurs concernés de fournir les efforts maximums pour que ces conventions soient signées dans les délais et nous insistons sur le fait qu'en cas de non-respect de ce délai, des sanctions pourront être prises sur base de l'article 18 de la loi du 21 décembre précitée.

La présente circulaire modifie la circulaire OOP 27 du 30 juillet 1998 relative au maintien de l'ordre public lors des matches de football, en ce qu'elle vise le protocole d'accord négocié au niveau local et communiqué ensuite au Ministère de l'Intérieur et abroge la circulaire OOP 27ter du 15 janvier 1999, sauf ce qui concerne la gestion des billets.

La plupart des obligations qui auparavant devaient figurer dans ce protocole d'accord conclu entre le bourgmestre, la gendarmerie, la police et la direction du club et approuvé et signé par le Ministre de l'Intérieur sont aujourd'hui reprises dans la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football et ses arrêtés royaux d'exécution ou le seront très prochainement.

Ces obligations touchent la gestion des billets, l'engagement de stewards, la politique de sécurité et de coordination, l'installation et le fonctionnement de caméras de surveillance dans les stades ainsi que les normes de sécurité active et passive à respecter dans les stades de football.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

[C - 99/00545]

8 JUNI 1999. — Omzendbrief OOP 27^{quater} tot wijziging van de omzendbrief OOP 27 van 30 juli 1998 betreffende de handhaving van de openbare orde naar aanleiding van voetbalwedstrijden

1. Inhoud van de overeenkomsten gesloten overeenkomstig artikel 5 van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden

2. Maatregelen tot uitsluiting

Aan de Dames en Heren provinciegouverneurs,

Ter kennisgeving aan de Dames en Heren Burgemeesters en Arrondissementencommissarissen,

Mevrouw, Mijnheer de Gouverneur,

1. Inleiding

De organisatoren van een nationale voetbalwedstrijd en een internationale voetbalwedstrijd hebben de verplichting om, in de loop van de maand juni, een overeenkomst af te sluiten met betrekking tot hun verplichtingen, ten einde in overeenstemming te zijn met artikel 5 van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden.

Wij vragen aan de betreffende organisatoren maximale inspanningen te leveren opdat deze overeenkomsten zouden ondertekend worden binnen deze termijn en we leggen er de nadruk op dat in geval van niet-naleving van die termijn sancties kunnen genomen worden op basis van artikel 18 van bovengenoemde wet van 21 december 1998.

Onderhavige omzendbrief wijzigt de omzendbrief OOP 27 van 30 juli 1998 betreffende de handhaving van de openbare orde naar aanleiding van voetbalwedstrijden, voorzover deze het protocolakkoord, onderhandeld op lokaal vlak en daarna overgemaakt aan de Minister van Binnenlandse Zaken, beoogt en heft de Ministeriële omzendbrief OOP 27ter van 15 januari 1999 op, behalve wat betreft het ticketbeheer.

Het grootste deel van de verplichtingen die tevoren aan bod kwamen in dit protocolakkoord afgesloten tussen de burgemeester, de rijkswacht, de politie en de directie van de club en goedgekeurd en ondertekend door de Minister van Binnenlandse Zaken, zijn nu overgenomen in de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden en zijn Koninklijke uitvoeringsbesluiten of zullen dat zeer binnenkort zijn.

Deze verplichtingen handelen over ticketbeheer, werving van stewards, de veiligheids- en coördinatiepolitiek, de plaatsing en het functioneren van de bewakingscamera's in de stadions evenals de te respecteren actieve en passieve veiligheidsnormen in de voetbalstadions.

En raison de la spécificité de chaque stade et des contraintes liées aux caractéristiques locales des lieux, il aurait pourtant été inopportun de fixer l'ensemble des obligations dans cette législation.

La loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football a dès lors prévu, en son article 5, l'obligation pour les organisateurs d'un match national de football et les organisateurs d'un match international de football de conclure une convention relative à leurs obligations dans le courant du mois de juin de chaque année avec les services de secours et les autorités ou services administratifs et policiers. Un certain consensualisme reste donc de mise pour un certain nombre d'obligations.

La présente circulaire abroge les points suivants de la circulaire OOP 27 du 30 juillet 1998 modifiée par les circulaires OOP 27bis du 30 septembre 1998 et OOP 27 ter du 15 janvier 1999.

- 2.2. : Organisation des services d'ordre
- 3.2. : Deuxième protocole d'accord
- 4. : Détermination des manquements aux obligations découlant des protocoles d'accord
- 5. : Le conseil local consultatif pour la sécurité des matches de football
- 7. : Mesures de coordination sauf ce qui concerne le rapport relatif à l'intervention effectuée et à la description des incidents

— 8.2. : Accompagnement de supporters visiteurs par leurs propres stewards

- 8.3. : Demandes d'exclusions
- 9.2.1. al 2 : Mesures transitoires

La conclusion des conventions ainsi que le respect de leur teneur seront désormais contrôlés par les forces de l'ordre et les fonctionnaires de mon département désignés à cette fin, et le système de facturation forfaitaire disparaît de ce fait au profit des sanctions appliquées conformément à l'article 18 de la loi du 21 décembre 1998.

Enfin, la présente circulaire fait le point sur les différentes mesures d'exclusion de stade qui peuvent être prises.

2. Contenu de la convention

2.1. Dispositions obligatoires

La convention doit spécifier et/ou expliciter les notions et valeurs suivantes, en complément de l'arrêté royal sur la gestion des billets, de l'arrêté royal sur les normes de sécurité à respecter dans les stades de football et de l'arrêté royal concernant l'installation et le fonctionnement de caméras de surveillance dans les stades :

2.1.1. La capacité de sécurité du stade.

La capacité de sécurité du stade est la capacité imposée pour des raisons de sécurité. Elle est fixée en accord avec les services d'incendie et les forces de l'ordre. Pour ce faire, il est tenu compte de la qualité de l'infrastructure et des capacités d'évacuation.

La capacité de sécurité du stade ne peut évidemment être supérieure à la capacité théorique du stade.

2.1.2. Le compartimentage

En référence aux termes de l'arrêté royal en projet contenant les normes de sécurité à respecter dans les stades de football, le nombre maximum de spectateurs par compartiment est de 3000. Les compartiments doivent être clairement identifiés par des références déterminées. Ils doivent comporter des installations sanitaires et des possibilités de rafraîchissement. Si des installations sont communes à deux compartiments, ces deux compartiments doivent être accessibles uniquement aux supporters d'une même équipe. Enfin, une séparation infranchissable entre supporters rivaux doit être installée.

Chaque organisateur de match national ou de match international de football est tenu de spécifier le nombre de compartiments que comporte son stade ainsi que le nombre de places assises ou debout par compartiment.

2.1.3. Plusieurs éléments relatifs aux normes de sécurité :

— la disposition des voies d'accès pour la police et les services de secours.

En référence aux termes de l'arrêté royal en projet contenant les normes de sécurité à respecter dans les stades de football, des voies d'accès doivent permettre, à partir des voiries publiques et des aires de stationnement pour les véhicules de secours et de maintien de l'ordre, un accès rapide et direct aux installations pour les spectateurs, aux locaux du stade, ainsi qu'à l'espace de jeu. Ces voies d'accès doivent de plus être pourvues d'une signalisation claire et complète.

Omwille van de eigenheid van elk stadion en de noodzakelijkheden verbonden aan de plaatselijke kenmerken, zou het evenwel niet opportuun geweest zijn het geheel van de verplichtingen in deze wetgeving vast te leggen.

De wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden heeft dus voorzien, in artikel 5, in de verplichting voor de organisatoren van een nationale voetbalwedstrijd en de organisatoren van een internationale voetbalwedstrijd om een overeenkomst te sluiten met betrekking tot hun verplichtingen, in de loop van de maand juni van elk jaar, met de hulpdiensten en de bestuurlijke en politieke overheden en diensten. Een zekere consensualisme blijft dus behouden voor een bepaald aantal verplichtingen.

Onderhavige omzendbrief heft volgende punten van de omzendbrief OOP 27 van 30 juli 1998, gewijzigd door de omzendbrieven OOP 27bis van 30 september 1998 en OOP 27ter van 15 januari 1999 op :

- 2.2. : Organisatie van de ordediensten
- 3.2. : Tweede protocolakkoord
- 4. : Vaststelling van tekortkomingen aan de verplichtingen van de protocolakkoorden
- 5. : De lokale adviesraad voor de veiligheid bij voetbalwedstrijden

— 7. : Coördinatiemaatregelen behalve wat betreft het verslag dat betrekking heeft op de uitgevoerde interventie en de beschrijving van de incidenten

— 8.2. : Begeleiding van bezoekende supporters door eigen stewards

— 8.3. : Verzoek tot uitsluiting

— 9.2.1. alinea 2 : Overgangsmaatregelen

Het afsluiten van de overeenkomsten alsook het naleven van hun inhoud zullen voortaan gecontroleerd worden door de ordediensten en de ambtenaren van mijn departement daartoe aangeduid, en het systeem van de forfaitaire facturatie verdwijnt diensgevolge ten gunste van sancties genomen overeenkomstig artikel 18 van de wet van 21 december 1998.

Tenslotte vestigt onderhavige omzendbrief de aandacht op de verschillende maatregelen van stadionverbod die kunnen genomen worden.

2. Inhoud van de overeenkomst.

2.1 Verplichte bepalingen

De overeenkomst moet de volgende begrippen en waarden verduidelijken en/of uitdrukkelijk formuleren, ter aanvulling van het koninklijk besluit op het ticketbeheer, het koninklijk besluit op de in de voetbalstadions na te leven veiligheidsnormen en het koninklijk besluit betreffende de installatie en de werking van bewakingscamera's in de stadions :

2.1.1. De veiligheidscapaciteit van een stadion.

De veiligheidscapaciteit van het stadion is de capaciteit zoals opgelegd krachtens de veiligheidsnormen. Zij wordt vastgelegd in overeenstemming met de brandweerdiensten en de ordediensten. Hierbij wordt er rekening gehouden met de kwaliteit van de infrastructuur en de capaciteit van de evacuatie.

De veiligheidscapaciteit van het stadion kan uiteraard niet hoger liggen dan de theoretische capaciteit van het stadion.

2.1.2. Compartimentering.

Met verwijzing naar de bewoordingen van het ontwerp van koninklijk besluit houdende de in de voetbalstadions na te leven veiligheidsnormen bedraagt het maximum aantal toeschouwers per compartiment 3000. De compartimenten moeten daarenboven duidelijk met een bepaalde referentie aangeduid worden. Zij moeten over sanitaire installaties en mogelijkheden tot oprispen beschikken. Indien gemeenschappelijke installaties worden voorzien voor 2 compartimenten, mag het slechts gaan om compartimenten die enkel toegankelijk zijn voor de supporters van éénzelfde ploeg. Tenslotte moet een onoverschrijfbare scheiding geplaatst worden tussen de rivaliserende supporters.

Iedere organisator van een nationale of internationale voetbalwedstrijd is gehouden het aantal compartimenten dat zijn stadion bevat te vermelden, alsook het aantal zitplaatsen en staanplaatsen per compartiment.

2.1.3. Verschillende elementen betreffende de veiligheidsnormen.

— het aanleggen van de toegangswegen voor de politie en de hulpdiensten.

Met verwijzing naar de bewoordingen van het ontwerp van koninklijk besluit houdende de in de voetbalstadions na te leven veiligheidsnormen moeten de toegangswegen, vanaf het openbaar wegennet en de stationeerzones voor de voertuigen van de politie- en hulpdiensten, een snelle en rechtstreekse toegang tot de installaties voor de toeschouwers, de lokalen van het stadion alsook de speelruimte toelaten. Deze toegangswegen moeten daarenboven voorzien zijn van een duidelijke en volledige signalisatie.

Il y a lieu d'inscrire sur un plan, de commun accord avec les forces de l'ordre et les services d'incendie, la disposition de ces voiries. Ce plan doit être annexé à la convention.

— la situation des zones de stationnement pour la police et les services de secours.

En référence aux termes de l'arrêté royal en projet contenant les normes de sécurité à respecter dans les stades de football, ces zones doivent être établies aussi bien en dehors qu'à l'intérieur du stade. A l'intérieur du stade, elles doivent se trouver à proximité des locaux prévus pour ces services et disposer d'un accès propre et dégagé en permanence vers l'extérieur. Elles doivent de plus être situées de manière à ne pas perturber les voies d'évacuation des spectateurs. Elles doivent également figurer sur le plan visé au point précédent.

— la situation des zones de stationnement pour les médias.

En référence aux termes de l'arrêté royal en projet contenant les normes de sécurité à respecter dans les stades de football, ces espaces de parking réservés aux médias doivent être aménagés de façon à éviter toute interférence avec les services de police et de secours. Elles doivent également figurer sur le plan visé au point précédent.

— le nombre de points de vente de titres d'accès.

En référence aux termes de l'arrêté royal en projet contenant les normes de sécurité à respecter dans les stades de football, si ces points de vente se situent dans l'enceinte extérieure du stade, ils doivent être en nombre suffisant pour garantir un flux aisé de spectateurs. Ce nombre de points de vente doit être fixé dans la convention. Ils ne peuvent de plus que conférer l'accès aux zones correspondantes.

— les zones dans lesquelles des sièges avec un dossier peuvent être installés.

En référence aux termes de l'arrêté royal en projet contenant les normes de sécurité à respecter dans les stades de football, tous les sièges seront sans dossier. Il y a toutefois lieu de fixer dans la convention la zone réservée aux invités de marque dans laquelle, par dérogation, des sièges avec dossier pourront être installés.

— le nombre de personnes pour lequel le local de commandement doit être prévu.

Il revient aux signataires de la convention de déterminer le nombre de personnes appelées, pour les nécessités du service d'ordre et de sécurité, à siéger dans ce local. La superficie du poste de commandement sera adaptée à ce nombre, conformément à l'arrêté royal en projet. Il va de soi que la surface du poste de commandement existant ne peut influencer sur ce calcul qui doit s'effectuer exclusivement sur base des nécessités opérationnelles.

— l'équipement du poste de commandement ainsi que les moyens de communications.

— le nombre, la situation et l'équipement des locaux pour les détentions temporaires.

En référence aux termes de l'arrêté royal en projet contenant les normes de sécurité à respecter dans les stades de football, pour ces locaux, le principe de la séparation des supporters rivaux doit être appliqué.

— le nombre, la situation, la superficie et l'équipement des locaux de premiers soins, destinés au public.

En référence aux termes de l'arrêté royal en projet contenant les normes de sécurité à respecter dans les stades de football, pour les matches de football nationaux et internationaux, les stades doivent au moins disposer d'un local de premiers soins indépendant du local destiné aux joueurs. Ce local doit être accessible aux handicapés et se trouver en dehors des voies d'évacuation du public. Il doit être clairement signalé. Sa superficie est déterminée par rapport à la capacité de sécurité du stade.

Il doit enfin respecter les prescriptions suivantes : avoir des lignes téléphoniques, d'eau et d'électricité, être de plein pied, disposer d'une entrée distincte de la sortie, suffisamment large pour permettre le brancardage et être à proximité d'une aire de stationnement pour les véhicules de secours.

— le nombre, la nature et la situation des extincteurs.

En référence aux termes de l'arrêté royal en projet contenant les normes de sécurité à respecter dans les stades de football, ces éléments sont déterminés après consultation du service d'incendie territorialement compétent en tenant compte de la dimension et du risque d'incendie des bâtiments et installations.

Het is aangewezen om, in gezamenlijk akkoord tussen de ordediensten en de brandweerdiensten, de inrichting van dit wegennet op te nemen in een plan. Dit plan moet bijgevoegd worden aan de overeenkomst.

— de ligging van de stationeerzones voor de politie- en hulpdiensten.

Met verwijzing naar de bewoordingen van het ontwerp van koninklijk besluit houdende de in de voetbalstadions na te leven veiligheidsnormen moeten deze zones ook duidelijk aangeduid worden zowel binnen als buiten de omheining van het stadion. Binnen de omheining van het stadion moeten ze gelegen zijn in de nabijheid van de lokalen bestemd voor deze diensten en beschikken over een eigen uitgang die steeds wordt vrijgehouden. Bovendien moeten zij zo gelegen zijn dat ze de evacuatiewegen voor de toeschouwers niet belemmeren. Zij moeten eveneens deel uit maken van het in vorig punt aangehaalde plan.

— de ligging van de parkeerterreinen voor de media.

Met verwijzing naar de bewoordingen van het ontwerp van koninklijk besluit houdende de in de voetbalstadions na te leven veiligheidsnormen moeten deze parkeerplaatsen gereserveerd voor de media zo gelegen zijn dat elke interferentie met de activiteiten van de politie- en hulpdiensten wordt vermeden. Zij moeten eveneens deel uit maken van het in vorig punt aangehaalde plan.

— het aantal verkooppunten van toegangsbewijzen

Met verwijzing naar de bewoordingen van het ontwerp van koninklijk besluit houdende de in de voetbalstadions na te leven veiligheidsnormen, als deze verkooppunten zich in de buitenomheining van het stadion bevinden, moeten deze voldoende in aantal zijn om een vlotte doorstroming van supporters te garanderen. Het aantal verkooppunten moet in de overeenkomst vastgelegd worden. Zij mogen niet meer dan toegang tot de overeenstemmende zones verlenen.

— de zones waar zitjes met een rugleuning kunnen geïnstalleerd worden.

Met verwijzing naar de bewoordingen van het ontwerp van koninklijk besluit houdende de in de voetbalstadions na te leven veiligheidsnormen zullen alle zitjes zonder rug zijn. Het is echter aangewezen de zone, gereserveerd voor de speciale gasten in de overeenkomst vast te leggen waar, bij afwijking, zitjes met een rug kunnen geïnstalleerd worden.

— het aantal personen waarvoor het commandolokaal moet worden voorzien.

Het komt aan de ondertekenaars van de overeenkomst toe om het aantal personen nodig voor de behoeften van de orde- en veiligheidsdiensten en die zitting hebben in dat lokaal, te bepalen. De oppervlakte van de commandopost zal aangepast worden aan dat aantal, overeenkomstig het ontwerp van koninklijk besluit. Het spreekt voor zich dat de bestaande oppervlakte van de commandopost deze berekening niet kan beïnvloeden die uitsluitend moet tot stand komen op basis van de operationele behoeften.

— de uitrusting van de commandopost alsook de communicatiemiddelen.

— het aantal, de ligging en de uitrusting van de lokalen voor voorlopige hechtenis.

Met verwijzing naar de bewoordingen van het ontwerp van koninklijk besluit houdende de in de voetbalstadions na te leven veiligheidsnormen moet, voor deze lokalen, het principe van de scheiding van rivaliserende supporters toegepast worden.

— het aantal, de ligging, de oppervlakte en de uitrusting van de E.H.B.O. lokalen, bestemd voor het publiek.

Met verwijzing naar de bewoordingen van het ontwerp van koninklijk besluit houdende de in de voetbalstadions na te leven veiligheidsnormen moeten de stadions voor de nationale en internationale wedstrijden minstens beschikken over een E.H.B.O. lokaal, afzonderlijk van het lokaal bestemd voor de spelers. Dit lokaal moet toegankelijk zijn voor gehandicapten en zich bevinden buiten de evacuatiewegen voor het publiek. Het moet duidelijk aangegeven zijn. De oppervlakte wordt bepaald in verhouding tot de veiligheidscapaciteit van het stadion.

Men moet evenwel de volgende vereisten respecteren : aanwezigheid van telefoonlijnen, water en elektriciteit, zich op het gelijkvloers bevinden, voldoende brede ingang om vervoer per brancard mogelijk te maken, onderscheiden van de uitgang en in de buurt van de parkeerplaats voor de voertuigen van de hulpdiensten.

— het aantal, de aard en de plaats van de blusmiddelen.

Met verwijzing naar de bewoordingen van het ontwerp van koninklijk besluit houdende de in de voetbalstadions na te leven veiligheidsnormen worden deze elementen bepaald in overleg met de territoriaal bevoegde brandweerdienst, rekening houdend met de grootte en het brandgevaar van de gebouwen en installaties.

2.1.4 Le nombre de caméras

Le nombre de caméras nécessaires à couvrir l'ensemble du stade dépend de l'infrastructure elle-même. Il peut en outre être recommandable pour les stades recevant des matches internationaux ou à surveillance accrue de prévoir des caméras supplémentaires tournées vers l'extérieur. Ces détails concrets seront arrêtés dans la convention.

2.2. Dispositions facultatives

Il est souhaitable que les parties règlent entre autres dans cette convention les points suivants :

- les modalités locales concernant la vente de l'alcool;
 - le nombre de stewards si les parties estiment que ce nombre doit, dans certaines circonstances, être fixé à une plus haute proportion que le minimum légalement prévu;
 - l'emplacement des caméras pour que l'ensemble du stade soit couvert. Cette installation devrait se faire en concertation avec les services de police.
- Enfin, le protocole comprend une annexe. Cette annexe contient :
- un aperçu des services de secours, notamment médicaux, qui seront mis en place ainsi que la manière dont s'effectuera la coordination entre ces services, la police, la gendarmerie, et les organisateurs eux-mêmes;
 - un aperçu des procédures et modes d'avertissement permettant l'évacuation rapide de chaque partie du stade;
 - un plan du stade comportant, entre autres, les indications visées au point 2.1.

3. Parties

La convention doit être négociée au niveau local. Elle sera dès lors élaborée par les parties suivantes, après concertation mutuelle :

- l'organisateur du match national ou du match international de football;
- les services de secours;
- le bourgmestre;
- le chef de corps de la police;
- le commandant de district de la gendarmerie;
- lorsque la gendarmerie intervient en application du point 5 de la présente circulaire, le Ministre de l'Intérieur.

Le bourgmestre est prié de faire parvenir une copie de la convention dûment signée par toutes les parties à la « cellule football » instaurée au sein de la Direction Générale de la Police Générale du Royaume.

4. Sanctions

La loi du 21 décembre 1998 susvisée prévoit en son article 18, qu'en cas de non-respect par l'organisateur de ses obligations, une amende administrative pourra lui être imposée.

L'article 18, alinéa 1er, stipule notamment qu'une amende administrative de vingt mille francs à dix millions de francs peut être infligée à l'organisateur d'un match national ou d'un match international de football qui ne respecte pas les obligations prescrites par ou en vertu des articles 3 et 5 de la loi.

Trois comportements sont dès lors sanctionnés par cet article :

1. le fait de ne pas conclure le volet obligatoire de la convention;
2. le fait de conclure une convention incomplète, pour ce qui concerne les dispositions obligatoires;
3. le fait de ne pas respecter les obligations prévues par cette convention;

La violation des dispositions reprises dans ces conventions, en application des points 2.1. et 2.2. de la présente circulaire, pourront donc faire l'objet d'une amende administrative sur la base de l'article 18 de la loi.

5. Missions particulières de police administrative

La convention peut selon le cas également inclure des dispositions relatives à la demande de faire effectuer, dans certaines circonstances, dans le stade, des missions particulières de police administrative.

Je renvoie notamment à la possibilité, en application des dispositions en matière de billetterie, de faire appel à des équipes d'identification de la police ou à la possibilité de demander une mise en place supplémentaire d'équipements ou de personnes pour renforcer la séparation des supporters dans le stade, bref pour soutenir l'organisateur dans ses obligations, sans que cela l'exonère pour autant de ses obligations légales ou réglementaires.

2.1.4. Het aantal camera's.

Het aantal camera's noodzakelijk om het hele stadion te bestrijken hangt af van de infrastructuur zelf. Zij kunnen daarenboven aangewezen zijn voor de stadions die internationale wedstrijden ontvangen of in het voorzien van bijkomende draaiende camera's naar buiten toe ter verhoogde bewaking. Deze concrete details zullen vastliggen in de overeenkomst.

2.2. Facultatieve bepalingen.

Het is wenselijk dat de partijen in deze overeenkomst onder andere volgende punten regelen :

- de plaatselijke modaliteiten inzake drankverkoop;
 - het aantal stewards als de partijen menen dat, in bepaalde omstandigheden, een hoger percentage vastgelegd moet worden dan wat het wettelijk minimum voorziet;
 - het plaatsen van de camera's zodat het geheel van het stadion bedekt zal zijn. Deze installatie moet in overleg met de ordediensten gebeuren.
- Tenslotte bevat het protocol een bijlage die een overzicht geeft :
- van de hulpdiensten, in het bijzonder de medische, die opgesteld zullen worden alsook de wijze waarop de coördinatie tussen deze diensten, de politie, de rijkswacht, en de organisatoren zelf plaatsvindt;

— van de waarschuwingsprocedures en wijzen waarop de snelle evacuatie van elk deel van het stadion mogelijk wordt gemaakt;

— een plan van het stadion bevattende, onder andere, de vermeldingen voorzien in punt 2.1.

3. Partijen.

De overeenkomst moet onderhandeld en ondertekend worden op lokaal vlak. Zij zal dus, na wederzijds overleg, uitgewerkt worden door volgende partijen :

- de organisator van een nationale of internationale voetbalwedstrijd
- de hulpdiensten
- de burgemeester
- de korpschef van de gemeentepolitie
- de districtscommandant van de rijkswacht
- wanneer de rijkswacht tussenkomt krachtens punt 5 van onderhavige omzendbrief, de Minister van Binnenlandse Zaken

De burgemeester wordt verzocht een kopie van de overeenkomst, behoorlijk ondertekend door alle partijen, door te sturen aan de « voetbalcel » opgericht binnen de Algemene Directie van de Algemene Rijkspolitie.

4. Sancties.

De bovengenoemde wet van 21 december 1998 voorziet in artikel 18, dat in geval van het niet naleven door de organisator van deze verplichtingen, hem een administratieve sanctie kan opgelegd worden.

Het artikel 18, eerste lid, bepaalt namelijk dat een administratieve boete van twintig duizend frank tot tien miljoen frank worden opgelegd aan de organisator van een nationale voetbalwedstrijd of van een internationale voetbalwedstrijd die de verplichtingen voorgeschreven door of krachtens de artikelen 3 en 5 van de wet, niet naleeft.

Drie gedragingen worden dus gesanctioneerd door dit artikel :

5. het niet sluiten van het verplichte luik van de overeenkomst;
6. het sluiten van een onvolledige overeenkomst voor wat betreft de verplichte bepalingen;
7. het niet respecteren van de verplichtingen voorzien in deze overeenkomst.

De overtreding van de bepalingen hernomen in deze overeenkomsten, overeenkomstig punten 2.1 en 2.2 van onderhavige omzendbrief, kunnen dus het voorwerp uitmaken van een administratieve boete op basis van artikel 18 van de wet.

5. Uitzonderlijke taken van bestuurlijke politie.

De overeenkomst kan naargelang het geval, eveneens bepalingen bevatten betreffende het verzoek om in bepaalde omstandigheden uitzonderlijke taken van bestuurlijke politie te verrichten in het stadion.

Ik verwijs in het bijzonder naar de mogelijkheid om met toepassing van de bepalingen inzake ticketing beroep te doen op identificatieteams van de politie of de mogelijkheid om een supplementaire opstelling te vragen van uitrusting of personen om de scheiding van supporters in het stadion te versterken, kortweg om de organisator te ondersteunen in zijn verplichtingen, zonder dat dit hem vrijstelt van zijn wettelijke of reglementaire verplichtingen.

La facturation de ces prestations complémentaires est réglée par l'arrêté royal du 19 août 1997 fixant les modalités relatives aux demandes et au paiement des missions de police administrative présentant un caractère exceptionnel effectuées par la gendarmerie ou par l'arrêté royal du 14 septembre 1997 fixant les modalités relatives aux missions de police administrative remplies par la police communale pour lesquelles une rétribution peut être perçue.

6. Mesures d'éloignement des stades

Divers types de mesures d'éloignement des stades cohabitent. Le présent titre a pour but de présenter chacune d'elles brièvement.

6.1. Interdiction de stade judiciaire (mesure judiciaire)

Il s'agit d'une mesure convenue ou imposée dans différentes phases d'une procédure pénale (parquet – juge d'instruction – juge pénal). Cette mesure peut s'accompagner de l'obligation pour le supporter de se présenter à un bureau de police aux jours et heures où se joue un match.

6.2. Interdiction de stade judiciaire prévue par la loi du 21 décembre 1998 (peine accessoire – art. 41)

Cette forme d'interdiction de stade est prévue par l'article 41 de la loi précitée. Elle peut être prononcée par le juge dans le cas où il prend une condamnation pour une infraction commise dans le stade. Cette interdiction de stade judiciaire peut également prévoir l'obligation de se présenter à un bureau de police, selon les modalités précisées par le juge.

6.3. Interdiction de stade administrative (art. 24)

Ce type d'interdiction est prévu par les titres III et IV de la loi football. Cette exclusion administrative est imposée par le fonctionnaire compétent de la Police Générale du Royaume sur base de l'original du procès-verbal dressé par un fonctionnaire de police. Sa durée peut être de trois mois à cinq ans.

6.4. Interdiction de stade à titre de mesure de sécurité (art. 44)

En cas de constatation d'un fait sanctionnable administrativement au sens des articles 20, 21, 22 ou 23 de la loi football, le fonctionnaire de police verbalisant, officier de police judiciaire ou de police administrative, peut, après avoir entendu le contrevenant décider d'imposer immédiatement une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité. Cette décision doit être confirmée dans les 14 jours par le fonctionnaire de la Police Générale du Royaume compétent. Elle ne peut être prise pour une durée supérieure à trois mois.

En cas d'infraction pénale commise dans le stade, ce même fonctionnaire de police peut également estimer qu'une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité peut être imposée à son auteur. Dans ce cas, il doit entendre l'intéressé puis avertir le procureur du Roi qui décidera lui-même d'imposer une telle mesure de sécurité.

6.5. Exclusion civile de stade (circulaire OOP 23 relative à l'exclusion des spectateurs lors de matches de football)

La procédure d'exclusion civile devra, à l'avenir, être considérée comme parallèle à la procédure d'exclusion administrative. L'organisateur reste libre d'exclure des personnes, notamment pour le non-respect du règlement d'ordre intérieur. En revanche, les fonctionnaires de police ni la Direction Générale de la Police Générale du Royaume n'interviendront plus dans cette procédure.

7. Dispositions finales.

Les dispositions de la circulaire ministérielle OOP 27 du 30 juillet 1998 qui restent applicables sont les suivantes :

- Premier protocole d'accord;
- 6. Dossier signalétique;
- 7. Mesures de coordination en ce qu'elles concernent le rapport relatif à l'intervention effectuée et à la description des incidents;
- 8.1. Principes généraux;
- 9.1. Conclusion;
- annexe 1 à la circulaire : « Modèle de fiche de police pour chaque équipe ».

De facturatie van deze bijkomende prestaties is geregeld in het koninklijk besluit van 19 augustus 1997 tot vaststelling van de nadere regels betreffende het aanvragen en de betaling van de door de rijkswacht uitgevoerde uitzonderlijke taken van bestuurlijke politie of van het koninklijk besluit van 14 september 1997 tot vaststelling van de nadere regels betreffende de door de gemeentepolitie uitgevoerde opdrachten van bestuurlijke politie waarvoor een vergunning kan worden geïnd.

6. Maatregelen van verwijdering uit stadions.

Verschillende types van verwijdering uit stadions gaan samen. De huidige titel heeft tot doel elk type kort toe te lichten.

6.1. Gerechtelijk stadionverbod (gerechtelijke maatregel).

Het betreft hier een maatregel overeengekomen of opgelegd in de verschillende fases van de strafrechtelijke procedure (parket – onderzoeksrechter – strafrechter). Deze maatregel kan samengaan met de verplichting voor de supporter zich aan te melden bij het politiebureau op de dagen en uren waarop een wedstrijd gespeeld wordt.

6.2. Gerechtelijk stadionverbod bedoeld in de wet van 21 december 1998 (bijkomende straf – art. 41).

Deze vorm van stadionverbod is voorzien in artikel 41 van de voornoemde wet. Zij kan uitgesproken worden door de rechter in geval van een veroordeling voor een inbreuk gepleegd in het stadion. Dit gerechtelijk stadionverbod kan ook voorzien in de verplichting om zich aan te melden op een politiebureau, volgens de wijze bepaald door de rechter.

6.3. Administratief stadionverbod (art. 24).

Dit type stadionverbod wordt bedoeld in de titels III en IV van de voetbalwet. Deze administratieve uitsluiting wordt opgelegd door de bevoegde ambtenaar van de Algemene Rijkspolitie op basis van het origineel proces-verbaal opgesteld door een politiefunctaris. De duur kan variëren tussen drie maanden en vijf jaar.

6.4. Stadionverbod als beveiligingsmaatregel (art. 44).

In geval van vaststelling van een administratief sanctioneerbaar feit in de zin van artikelen 20, 21, 22 of 23 van de voetbalwet, kan de verbaliserende politieambtenaar, officier van gerechtelijke politie of administratieve politie, nadat hij de overtreder gehoord heeft, beslissen onmiddellijk een stadionverbod als beveiligingsmaatregel op te leggen. Deze beslissing moet binnen de veertien dagen bevestigd worden door de bevoegde ambtenaar van de Algemene Rijkspolitie. Ze mag niet meer dan drie maanden bedragen.

In geval van een strafrechtelijke inbreuk begaan in het stadion, kan diezelfde politieambtenaar van mening zijn dat een stadionverbod als beveiligingsmaatregel kan opgelegd worden aan de dader. In dat geval moet hij de betrokkene horen, waarna hij de procureur des Konings verwittigt die zelf zal beslissen of hij zo een beveiligingsmaatregel oplegt.

6.5. Burgerrechtelijke uitsluiting (omzendbrief OOP 23 betreffende de uitsluiting van toeschouwers bij voetbalwedstrijden).

De procedure van de burgerrechtelijke uitsluiting moet, in de toekomst, beschouwd worden als parallel aan de procedure van de administratieve uitsluiting. De organisator is vrij om personen uit te sluiten, ondermeer voor het niet-naleven van het reglement van inwendige orde. Anderzijds komen de politieambtenaren noch de Algemene Directie van de Algemene Rijkspolitie niet meer tussen in deze procedure.

7. Slotbepalingen.

De bepalingen van de ministeriële omzendbrief OOP 27 van 30 juli 1998 die van toepassing blijven zijn de volgende :

- Eerste protocolakkoord;
- 6. Beschrijvend dossier;
- 7. Coördinatiemaatregelen die betrekking hebben op het verslag betreffende de uitgevoerde interventie en de beschrijving van de incidenten;
- 8.1. Algemene principes;
- 9.1. Slot;
- bijlage 1 van de omzendbrief : « Model van politiefiche voor elke club ».

Les dispositions de la circulaire OOP 27ter du 15 janvier 1999 relatives à la gestion des billets qui restent applicables sont les suivantes :

- 1.1. Règle générale;
- 1.2. Points de vente;
- 1.3.1. Matches à risques;
- 1.4. Mesures spécifiques concernant la production des titres d'accès;
- 2.2. Mesures spécifiques concernant la production des titres d'accès;
- 3. Matches de coupe.

La présente circulaire est d'application immédiate.

Je vous prie, Madame, Monsieur le Gouverneur, de bien vouloir transmettre la présente circulaire à Mesdames et Messieurs les Bourgmestres et Commissaires d'arrondissement de votre province.

Le Ministre de l'Intérieur,
L. Van den Bossche.

De bepalingen van de ministeriële omzendbrief OOP 27ter van 15 januari 1999 betreffende het ticketbeheer die van toepassing blijven zijn de volgende :

- 1.1. Algemene regel;
- 1.2. Verkooppunten;
- 1.3.1. Risicowedstrijden;
- 1.4. Specifieke maatregelen betreffende het aanmaken van toegangsbewijzen;
- 2.2. Specifieke maatregelen betreffende het aanmaken van toegangsbewijzen;
- 3. Bekerwedstrijden.

Onderhavige omzendbrief is onmiddellijk van toepassing.

Gelieve, Mevrouw, Mijnheer de Gouverneur, deze omzendbrief te willen overmaken aan de Dames en Heren Burgemeesters en Arrondissementscommissarissen van uw provincie.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
L. Van den Bossche.